

05 ΑΥΓ. 2011

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ.Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4

Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ

☎ 210 69 20 287-FAX 210 69 94 841

ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/13704

Αθήνα, 4 Αυγούστου 2011

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτές κ.κ. Β. ΜΟΥΛΟΠΟΥ-
ΛΟ, ΕΥ. ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-
ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ, Η. ΔΙΩΤΗ και
Μ. ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗ**

**2. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ**

α) Γραφείο κ. Αρχηγού

β) Δ/ση Αστυνομικού Προσωπικού

**ΘΕΜΑ : Καταγγελλόμενα για αστυνομική βία. Τραυματισμός δημοσιογράφου. Ενέργειες
Υπηρεσίας σε φαινόμενα αυθαιρεσίας. Αποτελέσματα Ε.Δ.Ε. αντίστοιχων περιστατικών.**

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 19748/ 14-07-2011.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Β. ΜΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΥ. ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ, Η. ΔΙΩΤΗ και Μ. ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ, σας γνωρίζουμε ότι, τα συνταγματικώς κατοχυρωμένα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα και οι ελευθερίες των πολιτών είναι απολύτως σεβαστά από την Κυβέρνηση και καθημερινή πρακτική της είναι η προστασία τους με κάθε τρόπο. Ειδικότερα, για το Υπουργείο μας, ο σεβασμός και η προστασία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών και η περιφρούρηση του δημοκρατικού μας πολιτεύματος αποτελεί αντικείμενο πρώτης προτεραιότητας. Αποκλειστικός σκοπός μας δεν είναι ο περιορισμός των ανωτέρω δικαιωμάτων και ελευθεριών, αλλά η προστασία και η διευκόλυνση της άσκησής τους, μέσα στα πλαίσια της ισχύουσας συνταγματικής τάξης.

Η αρμοδιότητα και η αποστολή της Αστυνομίας προσδιορίζεται σαφώς από το Σύνταγμα και τους νόμους. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, η Ελληνική Αστυνομία, κατά τις δημόσιες συναθροίσεις, συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, πορείες και λοιπές κινητοποιήσεις, λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα. Στο πλαίσιο αυτό κατά τις πρόσφατες κινητοποιήσεις (15-06-2011) στο Σύνταγμα από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, δόθηκαν εντολές στις αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες, για τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων αρμοδιότητάς τους για την τήρηση της τάξης, την πρόληψη επεισοδίων ή άλλων εκτροπών, την προστασία προσώπων, εγκαταστάσεων και άλλων πραγμάτων και γενικά για την αντιμετώπιση κάθε έκνομης δραστηριότητας και τη διασφάλιση συνθηκών απρόσκοπτης κοινωνικής συμβίωσης. Παράλληλα, επισημάνθηκε η πάγια θέση μας, για την πιστή τήρηση της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας, καθώς και για τη χρήση των ηπιότερων μέσων, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, βασικό γνώμονα για την εξυπηρέτηση του γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος. Πρωταρχικός στόχος μας ήταν η ομαλή λειτουργία του Κοινοβουλίου και πάνω απ' όλα η προστασία της ανθρώπινης ζωής.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά τις διαδηλώσεις, την τήρηση της τάξης και την αποκατάστασή της σε περίπτωση που αυτή διασαλευθεί, οι ευνομούμενες Πολιτείες έχουν εφοδιάσει τις αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες τους με διάφορα μέσα. Στις Ευρωπαϊκές χώρες, καθώς και σε άλλες προηγμένες χώρες, χρησιμοποιούνται σήμερα, σε ανάλογες περιπτώσεις, δακρυγόνα αέρια, χειροβομβίδες κρότου λάμψης, σφαίρες από καουτσούκ, σφαίρες με εκκρινόμενες ουσίες χρωμάτων, έφιπποι αστυνομικοί, αστυνομικοί σκύλοι, καταιονισμός ύδατος κ.ο.κ.

Στη χώρα μας για την αντιμετώπιση των σφοδρών επιθέσεων που εκδηλώνονται από ταραξίες διαδηλωτές σε ανοικτούς χώρους, οι οποίες συνοδεύονται συνήθως από εκσφενδόνιση βομβών «μολότωφ», λίθων, σφαιριδίων κ.ο.κ., καθώς και την απώθηση διαδηλωτών που αρνούνται να συμμορφωθούν και επιτίθενται με ξύλα και άλλα αντικείμενα στις αστυνομικές δυνάμεις, έχει προκριθεί η ορθολογική και όχι η καταχρηστική χρήση δακρυγόνων και χειροβομβίδων κρότου λάμψης, με απόλυτο σεβασμό στις αρχές της αναγκαιότητας, της προσφορότητας (καταλληλότητας) και της αναλογικότητας (άρθρο 25 Συντάγματος, άρθρο 2 π.δ. 254/2004 «Κώδικας δεοντολογίας του αστυνομικού»). Και τούτο επειδή κρίνεται ότι, το μέσο αυτό είναι το ηπιότερο δυνατό για τις περιπτώσεις αυτές.

Τα μέσα ελέγχου πλήθους που προμηθεύεται και χρησιμοποιεί η Ελληνική Αστυνομία, χρησιμοποιούνται μόνο σε ανοικτούς χώρους και όταν αυτό κρίνεται απολύτως απαραίτητο, προκειμένου αφενός μεν να προστατευθεί η σωματική ακεραιότητα του αστυνομικού προσωπικού, αφετέρου δε για την αποκατάσταση της τάξης όταν αυτή διασαλεύεται με ευρείας κλίμακας επεισόδια, όπως συνέβη τελευταία.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι, επιδίωξη και προτεραιότητά του Υπουργείου μας είναι να μην τίθεται σε κίνδυνο κανενός η ζωή και η σωματική ακεραιότητα. Στο πλαίσιο δε αυτό από την αρμόδια Διεύθυνση του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας (Διεύθυνση Τεχνικών), καταβάλλεται προσπάθεια για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του υλικοτεχνικού εξοπλισμού. Παράλληλα, η εν λόγω Υπηρεσία παρακολουθεί τις εξελίξεις της τεχνολογίας, έτσι ώστε ο κατεχόμενος από την Ελληνική Αστυνομία εξοπλισμός αφενός μεν να είναι ισότιμος των Αστυνομιών προηγμένων ευρωπαϊκών χωρών αφετέρου δε να καλύπτει τις υπηρεσιακές της ανάγκες. Προς την κατεύθυνση αυτή και προκειμένου το ταχύτερο δυνατό υλοποιηθούν οι δεσμεύσεις για τη σταδιακή μείωση μέχρι την κατάργηση της χρήσης των δακρυγόνων, πραγματοποιείται έρευνα, μέσω της οποίας, αναζητούνται εναλλακτικά ηπιότερα μέσα τόσο για τον άνθρωπο όσο και για το περιβάλλον, για την αντιμετώπιση των ακραίων περιστατικών βίας.

Πέραν αυτών, για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι αυθαιρεσιών κρατικών οργάνων, έχουν θεσπισθεί ποινικές διατάξεις που προβλέπουν αυστηρότατες ποινές. Εκτός όμως του ποινικού ελέγχου για ενδεχόμενες παραβάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορά και στα δικαιώματα των πολιτών, οι αστυνομικοί υπόκεινται και στο συνεχή διοικητικό έλεγχο, ο οποίος εξασφαλίζεται από το ιδιαίτερα αυστηρό πειθαρχικό δίκαιο (π.δ. 120/2008). Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του π.δ. 120/2008, η εξέταση των πειθαρχικών παραπτωμάτων που φέρονται ότι τελέστηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών προηγείται της εξέτασης των λοιπών πειθαρχικών τους παραπτωμάτων, ενώ, στην παρ. 1 του άρθρου 10, ορίζεται ότι πράξεις που συνιστούν βασανιστήρια ή άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, κατά την έννοια του άρθρου 137Α του Ποινικού Κώδικα, επισύρουν την ποινή της απόταξης.

Επίσης, σύμφωνα με τη δημοσίως εκπεφρασμένη βούλησή μας, για μηδενική ανοχή σε θέματα παραβίασης της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και

εκδήλωσης συμπεριφορών με χαρακτηριστικά αυθαιρεσίας, κάθε καταγγελία ή πληροφορία, για ανάρμοστη συμπεριφορά αστυνομικού κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή όταν ευρίσκεται εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας και γενικά για ενέργεια ή παράλειψη των αστυνομικών αντίθετη με το Σύνταγμα, τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς και την ηθική τάξη, εξετάζεται σε βάθος με ιδιαίτερη προσοχή και σχολαστικότητα και εφόσον διαπιστωθεί παράβαση αυτών εφαρμόζεται με αυστηρότητα η κείμενη νομοθεσία.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά, το αναφερόμενο στην ερώτηση του κ. συναδέλφου περιστατικό, σας ενημερώνουμε ότι, από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, έχει διαταχθεί διενέργεια Προκαταρκτικής Διοικητικής Εξέτασης (Π.Δ.Ε.), για τη διερεύνηση σε βάθος των καταγγελλόμενων. Σε περίπτωση δε που προκύψουν πειθαρχικές ευθύνες εμπλεκομένων στην υπόθεση αστυνομικών, αυτές θα καταλογιστούν και θα επιβληθούν με αυστηρότητα οι προβλεπόμενες, από το πειθαρχικό δίκαιο, κυρώσεις.

Πλέον αυτών, η προσπάθεια του Υπουργείου μας για τη διασφάλιση της νομιμότητας κατά τη δράση του προσωπικού των Σωμάτων Ασφαλείας και την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών είναι διαρκής και προς την κατεύθυνση αυτή εκδηλώνονται συνεχώς πρωτοβουλίες και δράσεις. Στο πνεύμα αυτό, άλλωστε, εντάσσεται και η νομοθετική μας, πρωτοβουλία που ολοκληρώθηκε με τη δημοσίευση του ν. 3938/2011 (ΦΕΚ Α' -61/31-03-2011), με τον τίτλο «Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη». Με τις επιμέρους διατάξεις του νόμου αυτού προβλέπεται η ίδρυση ομώνυμου Γραφείου που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη και ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα συγκρότησης, εσωτερικής λειτουργίας και στελέχωσής του.

Πέραν των ανωτέρω, σε ό,τι αφορά την ποινική και πειθαρχική εξέλιξη παλαιότερων παρόμοιων περιστατικών, σας πληροφορούμε ότι, κατά το χρονικό διάστημα 2009-2010, διερευνήθηκαν (με Ένορκες Διοικητικές Εξετάσεις και Προκαταρκτικές Έρευνες), συνολικά 74 περιπτώσεις αιτιάσεων σε βάρος αστυνομικών για κακομεταχείριση-κακοποίηση πολιτών (κρατουμένων ή μη). Ειδικότερα :

- Από πειθαρχικής πλευράς, σε 2 υποθέσεις επιβλήθηκαν συνολικά σε 7 αστυνομικούς η κατώτερη πειθαρχική ποινή του προστίμου, 41 υποθέσεις τέθηκαν στο αρχείο, 26 υποθέσεις εκκρεμούν προς εξέταση, 4 υποθέσεις εκκρεμούν για λήψη απόφασης ενώπιον των αρμοδίων δικαιοδοτικών οργάνων (Πειθαρχικά Συμβούλια) και σε 1 υπόθεση ανεστάλη η λήψη απόφασης για επιβολή ή μη πειθαρχικής ποινής ή παραπομπής του υπαιτίου στο αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, μέχρι την έκδοση απόφασης του ποινικού δικαστηρίου για την αντίστοιχη ποινική υπόθεση.
- Από ποινικής πλευράς, 42 υποθέσεις δεν είχαν ποινική διάσταση, σε 3 υποθέσεις διαβιβάστηκαν οι καταγγελίες στις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές για τις οποίες δεν έχει γνωστοποιηθεί η εξέλιξη αυτών (όσον αφορά την άσκηση ή μη ποινικής δίωξης), σε 11 υποθέσεις υποβλήθηκαν εγκλήσεις για τις οποίες δεν έχει γνωστοποιηθεί από τις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές η εξέλιξη αυτών, 1 υπόθεση αρχειοθετήθηκε από τις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές με απόρριψη εγκλήσεως, ενώ σε 9 υποθέσεις σχηματίστηκαν αντίστοιχες ποινικές δικογραφίες από τις οποίες 6 εκκρεμούν ενώπιον των αρμοδίων Δικαστικών Αρχών, 1 αρχειοθετήθηκε από τις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές, ενώ για τις λοιπές 2 δεν έχει γνωστοποιηθεί από τις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές η εξέλιξη αυτών. Επίσης, σε 8 υποθέσεις ασκήθηκαν ποινικές δίωξεις εκ των οποίων σε 2 εκδόθηκαν αθωωτικές αποφάσεις, σε 1 απορρίφθηκε η έγκληση, ενώ οι λοιπές 5 εκκρεμούν ενώπιον των Δικαστικών Αρχών.

Σημειώνεται ότι, για τις 42 από τις 74 υποθέσεις αιτιάσεων για κακοποίηση-κακομεταχείριση της περιόδου 2009-2010, δεν υφίσταται αντίστοιχη ποινική διάσταση, είτε γιατί οι ενδιαφερόμενοι δεν υπέβαλαν έγκληση σε βάρος αστυνομικών, είτε γιατί από τη διοικητική διερεύνηση αυτών δεν προέκυψε η διάπραξη ποινικών αδικημάτων, αυτεπαγγέλτως διωκομένων, ώστε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 37 του Κ.Π.Δ., να διαβιβασθούν αντίγραφα της σχετικής αλληλογραφίας στις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές για τη διερεύνηση των υποθέσεων και από ποινικής πλευράς.

Το έτος 2011 καταγράφηκαν 17 υποθέσεις αιτιάσεων για κακομεταχείριση-κακοποίηση πολιτών.

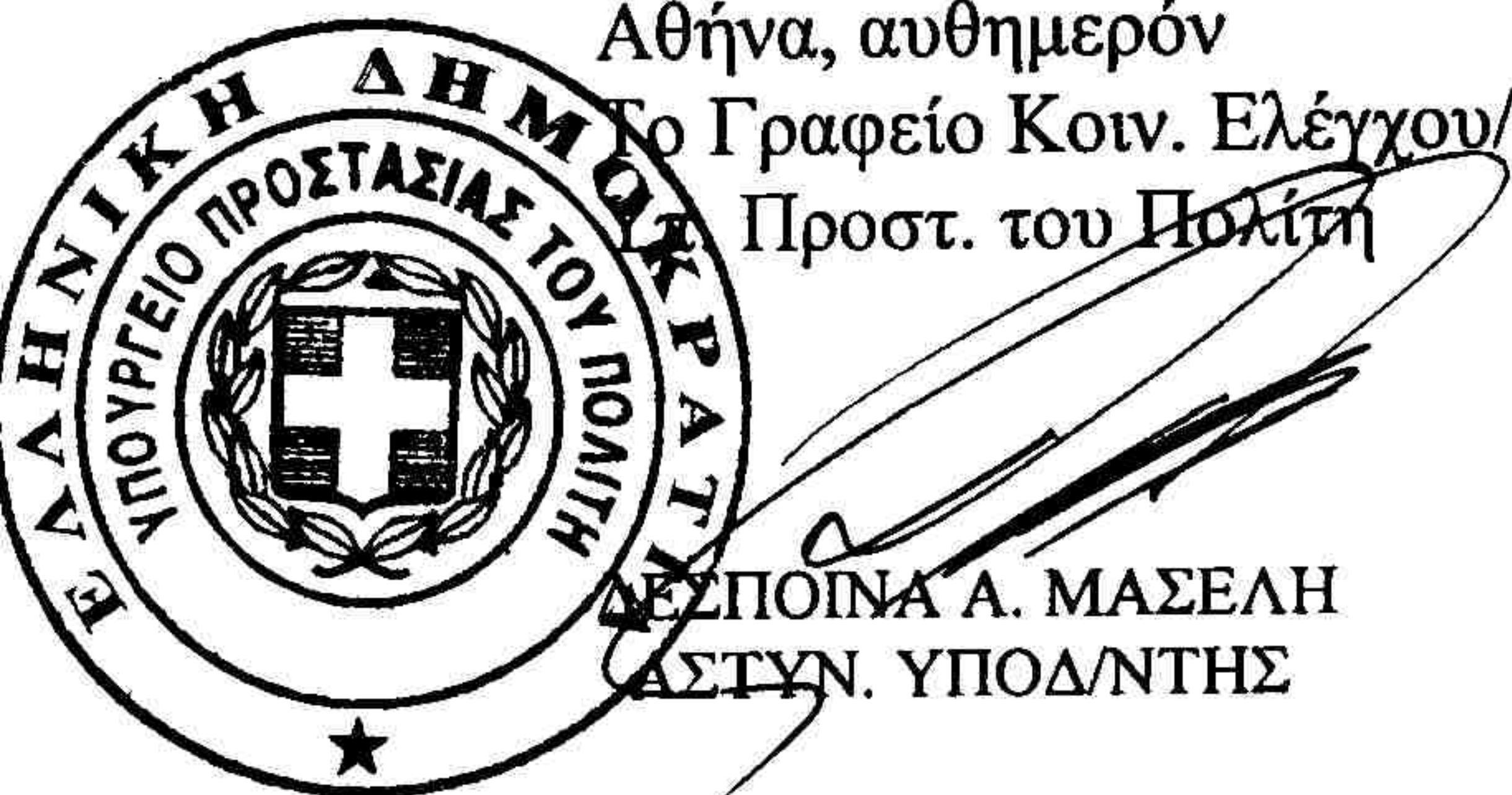
- Από πειθαρχικής πλευράς, εκκρεμούν προς εξέταση και οι 17 υποθέσεις.
- Από ποινικής πλευράς, 10 υποθέσεις δεν είχαν ποινική διάσταση, σε 4 υποθέσεις υποβλήθηκαν εγκλήσεις για τις οποίες δεν έχει γνωστοποιηθεί από τις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές η εξέλιξη αυτών, σε 2 υποθέσεις σχηματίστηκαν αντίστοιχες ποινικές δικογραφίες οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των αρμόδιων Δικαστικών Αρχών και σε 1 υπόθεση ασκήθηκε ποινική δίωξη που εκκρεμεί ενώπιον των Δικαστικών Αρχών.

Τονίζεται ιδιαίτερα ότι, τα παραπάνω στατιστικά στοιχεία κρινόμενα μόνο με απόλυτα αριθμητικά μεγέθη ίσως οδηγούν σε μη ορθά συμπεράσματα. Το πλήθος των διερευνηθέντων περιστατικών καταδεικνύει, την πρόθεση του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας να διερευνήσει κάθε περιστατικό, έχοντας την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων ζήτημα πρωταρχικής σημασίας και αποδεικνύει διαφάνεια δράσης. Σε όποια δε περίπτωση επιβεβαιώθηκαν οι αιτιάσεις, ελήφθησαν τα προβλεπόμενα από το Πειθαρχικό Δίκαιο του Αστυνομικού Προσωπικού πειθαρχικά μέτρα.

Τέλος, παρά το γεγονός ότι το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας έχει εκδώσει κατ' επανάληψη εγκύκλιες διαταγές για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εν γένει συμπεριφορά του προσωπικού για το ζήτημα αυτό, παρακολουθεί αδιάλειπτα την υλοποίηση αυτών και τη συμπεριφορά του προσωπικού και σε περίπτωση που καθίσταται αναγκαία η λήψη τυχόν συμπληρωματικών μέτρων, προβαίνει άμεσα σε ανάλογες ενέργειες.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Προστ. του Πολίτη

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Α. ΜΑΣΕΛΗ
ΑΣΤΥΝ. ΥΠΟΔ/ΝΤΗΣ